

Фикҳ дарслари (154-дарс) Намознинг ташқарисидаги фарзлар (учинчи мақола)

18:00 / 30.09.2021 3110

Маконнинг пок бўлиши шартлигига далил:

Абу Ҳурайра розияллоху анху айтади:

«Бир аъробий туриб, масжидда бавл қилди. Одамлар унга ёпишиб кетишди. Шунда Набий соллаллоху алайҳи васаллам уларга: «Уни тек қўйинглар ва пешобининг устига бир челақ [ёки бир катта челақ] сув қўйинглар. Ахир осонлаштирувчи этиб юборилгансиз, қийинлаштирувчи қилиб юборилган эмассиз», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

Ерга тўшалган нарсага нажосат теккан бўлса, пок ерида намоз ўқиса бўлади.

Нажосатнинг устидан уни тўсувчи нарсани солиб намоз ўқиса бўлади.

Тўшалган нарса қалин бўлиб, остидаги нажосат устига чиқмайдиган бўлса, устида намоз ўқиса бўлади.

Оёқ кийимининг ости нажас бўлса, ечиб, оёғини унинг устига қўйиб жаноза намозини ўқиш жоиз.

Нажас ерга қамалган одам иложи борича нажасдан четланган ҳолда намозни ўқиши фарз.

Авратининг тўсилиши.

«Аврат» сўзи луғатда «нуқсон», «айб» деган маъноларни билдиради.

Шариатда эса беркитилиши вожиб ва назар солиш ҳаром бўлган нарса авратдир.

Авратни тўсиш шартлигига далиллар:

1. Аллоҳ таоло Аъроф сурасида:

«Ҳар бир ибодатда зийнатингизни олинг», деган (31-оят). Яъни «кийимингизни кийинг, авратингизни тўсинг».

2. Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Аллоҳ ҳайз кўрувчининг намозини фақат химор (рўмол) ила қабул қилади», дедилар».

Абу Довуд ва Термизий ривоят қилишган.

Демак, аёл киши боши ва кўксини тўсиб турувчи кийим, яъни рўмолсиз намоз ўқиши мумкин эмас.

Қиблага юзланиш.

«Қибла» – луғатда «қаршида, рўпарада турган нарса» дегани.

Намозда Каъбаи Муаззама намозхоннинг юзланадиган томонида бўлгани учун «қибла» дейилади.

Намозни қиблага қараб ўқиш шартлигининг далили:

Аллоҳ таоло Бақара сурасида:

«Ва қаердан чиқсанг ҳам юзингни Масжидул Ҳаром томон бур. Қаерда бўлсангиз ҳам юзингизни у томонга буринг», деган (150-оят).

Намоз фарз бўлганидан кейин Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ва саҳобалар Каъбага қараб намоз ўқиганлар.

улов устида кетаётган шахс нафл намоз ўқимоқчи бўлса, қиблага қарамай намоз ўқиса бўлади.

Шу билан бирга, қиблага юзланиш учун қудрат ҳам бўлиши лозим. Боғлаб қўйилган ёки бемор одам ўзини ечиб юборадиган ёки қиблага юзлантириб қўядиган шахсни топмаса, қиблага юзланмай намоз ўқиса бўлади.

Ким Каъбани кўриб турса, унга Каъбанинг ўзига юзланиши фарз. Каъбани кўра олмайдиган одам у томонга юзланса кифоя қилади. Намозхон бадани ва назари билан Каъбага юзланади. Уламолар: «Баъзи бир масжидларнинг қибласи 45°гача ўнг ва чап томонга бурилган бўлса, у масжидда намоз ўқиш жоиз. Лекин 45° ёки ундан ортиқ бўлса, жоиз эмас. Чунки бунда намозхон қибла тарафдан бошқа тарафга юзланиб қолган бўлади», деганлар.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди